

zprávy

Zápis ze schůze výboru přináší stručný záznam relevantních bodů jednání a z pochopitelných důvodů nemůže být vyčerpávající. V případě zájmu o doplnění informací je možné se kdykoliv obrátit podle obsahu na zástupce sekci mezi členy výboru či přímo na sekretariát společnosti (sekretariat@psychiatrie.cz).

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

dne 3. ledna 2024

1. Stanovy a řády

Výbor obdržel od právníka ČLS JEP JUDr. Vacka drobné připomínky k návrhu nových stanov a řádů PS, které do návrhu Dr. Tuček zapracuje.

Členové výboru PS se následně shodli na hlasování o nových stanovách elektronicky pomocí hlasovacího systému ČLS JEP v únoru 2024. Pokud hlasování nedosáhne dostatečného počtu hlasů pro usnášeníschopnost, bude hledána platforma, která by umožnila prokazatelné hlasování v rámci online Shromáždění členů, jejímž jediným bodem by bylo schválení nových stanov a řádů.

Vzhledem k tomu, že nové stanovy a řády v případě per rollam hlasování musejí být schváleny nadpoloviční většinou všech členů, výbor velmi apeluje a bude apelovat na členy PS, aby se hlasování zúčastnili.

2. Medikování pacientů s mentální retardací a poruchami chování

Dr. Vaněk a Dr. Šilhán informovali o své účasti na kulatém stole v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, kam byli vysláni jako zástupci výboru. Ve svých vystoupeních na jednání, v souladu se zveřejněnými stanovisky na webu společnosti, upozornili na primárně sociální problematiku řešeného problému, neboť psychiatrii jsou obecně zapojeni do řešení problémového chování pacientů s mentální retardací, pokud předchází „měkká“ opatření selhávají, a zahájení farmakoterapie je od nich s ohledem na požadavek úpravy chování pacientů vyžadováno. Pan Třešňák, který jednání inicioval, přišel s návrhem, aby vznikl doporučený postup pro péči o tuto skupinu pacientů a aby byla odborná problematika zahrnuta do předatestačního vzdělávání a edukace stávajících psychiatrů. S tím zástupci výboru souhlasili, ČNPS připravuje vzdělávací

program k medikaci problémového chování u těchto pacientů a pracuje na doporučeném postupu.

Vyjádření výboru PS reagující na následnou mediální kampaň bylo zveřejněno na webu PS a zasláno médiím.

3. Vyjádření PS k novému zákonu o zbraních

Dr. Vaněk se zúčastní za výbor PS kulatého stolu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, na kterém se bude probírat zákon o zbraních, novelizovaný v roce 2016, a především rozšíření kompetencí psychologů/psychiatrů při schvalování vydání zbrojních průkazů. Dr. Vaněk považuje úpravu z roku 2016 za vyhovující, protože umožňuje na jedné straně psychiatrovi dotázat se na krajském ředitelství policie, zda je pacient držitelem zbraně, a na straně druhé praktickému lékaři vyžádat si konziliární vyšetření psychologické nebo psychiatrické.

V diskusi se výbor shodl, že psychiatricky vyšetřovat všechny žadatele o zbrojní průkaz je z personálních i časových důvodů nereálné, nedostatečně přesné, a navíc pouze dočasně platné. Nejlepší přístup ke komplexním informacím má praktický lékař. Jako účinnější kontrola se jeví společenská kontrola na místní úrovni – páchání výtržností, pobyt na zachytné stanici, opakované páchání trestné činnosti vlivem impulzivity nebo pod omamnými látkami. Na základě návrhu Mgr. Červenky bylo rozhodnuto o vydání písemného stanoviska v tomto smyslu.

<https://www.psychiatrie.cz/aktualni-zpravy/3730-stanovisko-vyboru-ps-cls-jep-k-moznostem-kontroly-zdravotniho-stavu-zadatelu-drzitelu-zbrojniho-prukazu-v-ramci-aktualne-platneho-zakona-229-2016-sb>

4. Diskriminace psychiatrických pacientů při komerčním pojištění

Výbor před časem podal podnět k úřadu ombudsmána, který se týkal diskriminace psychiatrických pacientů při uzavírání komerčních zdravotních pojištění. Úřad ombudsmána odpověděl, že zaobírat se podnětem je možné pouze na základě podání stížnosti konkrétním postiženým. Dr. Papežová proto požádá patientské organizace o spolupráci, o přímou komunikaci s ombudsmanem, pokud se při uzavírání pojištění budou cítit diskriminováni.

5. Návrh registračních listů – ošetrovací den pacienta s nařízeným OL

Dr. Papežová informovala výbor o postupu prací v rámci tvorby ošetrovacího dne pro ochranné léčení. Na žádost ZP o jednoznačné definování míry nebezpečnosti a potřeby diferenciacie péče bylo rozhodnuto o navržení 2 typů OD OL, a to pro pacienty se střední mírou zabezpečení a pro pacienty s nízkou mírou zabezpečení. Věcný obsah je připraven, nyní proběhnou diskuse k nastavení financování, které by mělo zohlednit náročnost péče, míry dohledu, léčby i specifických terapeutických postupů u nespolupracujících pacientů. Projednávání výkonů v rámci pracovní skupiny by mělo proběhnout v únoru/březnu. Jakmile budou tyto registrační listy připraveny, budou předloženy PS.

6. Členské poplatky PS

Členové výboru po diskusi na předcházející schůzi a seznámení se s náklady na časopis Česká a slovenská psychiatrie a po porovnání s členskými příspěvky ostatních odborných společností odsouhlasili navýšení ročního členského poplatku na 800 Kč, v případě sníženého poplatku pro členy na mateřské dovolené nebo ve starobním důchodu ve výši 400 Kč.

7. Trénink na školách proti útokům a jejich dopad na duševní zdraví dětí

Na základě dotazů novinářů proběhla v rámci výboru diskuse k otázce pozitivních a negativních dopadů nácviku ohrožujícího útoku na školách. Výbor definoval základní rámec odpovědí na otázky, jež připraví Mgr. Červenka, výbor následně schválí a dojde k odeslání médiím. Výbor se obecně kloní k názoru, že pozitivní nácvik jednání v rámci krizových situací překračují jeho rizika, důležitý je však rozsah, citlivý a odborně věcný přístup, adekvátní věku. Doporučuje více vzdělávání obecně zaměřené na postup v krizových situacích než simulovaný nácvik útoku střelce.

8. Připomínkové řízení – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

Členové výboru po prvním seznámení se s návrhem novelizace obou zákonů shledali jako potenciálně problémovou úpravu, která se týká lůžkových zařízení, zvl. psychiatrických nemocnic. Ty mají nově povinně nabízet pacientům, jejichž zdravotní stav nevyžaduje hospitalizaci, ale neumožňuje propuštění bez zajištění jisté míry podpory, uzavření smlouvy o poskytování pobytové sociální služby. Není zřejmé, co by tento postup pro všechna lůžková zařízení znamenal, a k možným rizikům by se měla vyjádřit především asociace lůžkových zařízení. Dr. Pěč podrobněji návrh prostuduje, osloví výbor Sekce sociální psychiatrie a napíše výboru PS návrh připomínek.

9. Konference 44. česko-slovenská soudně psychiatrická

Paní Knesplová informovala, že konference úspěšně proběhla a skončila se ziskem, který je k dispozici pro potřeby sekce. Dr. Holanová se členy výboru sekce seřadila na základě shody účastníků konference výstupy konference, kterými připomínají novelizaci zákona o znalcích, dále upozorňují na přístup přijímání a organizaci znalců na krajích a jejich vzdělávání. Autoři považují za žádoucí zaslat tyto výstupy nejvyšším státním představitelům (Poslanecké sněmovně, Senátu, ministru spravedlnosti a ministru zdravotnictví atd.). Výbor vzhledem k rozsáhlosti výstupu požádal o jeho jednoznačnější a stručnější zformulování, tak aby materiál mohl být na příští schůzi výboru projednán za účasti výboru Sekce soudní psychiatrie a mohl být koordinován další postup. Má-li být materiál oficiálním výstupem sekce či PS, pak je nutné podle stanov jeho odsouhlasení výborem PS.

10. Různé

- a) Standard informačních technologií pro psychiatrii
V rámci připravované digitalizace a sdílení zdravotnických služeb připravil prof. Mohr na základě pověření výboru návrh povinných polí pro univerzální elektronické formuláře kompatibilní s používanými informačními systémy. Primárně jsou členěny na vstupní vyšetření při přijetí, propouštěcí zprávu kompletní, propouštěcí zprávu předběžnou a kontrolní ambulantní vyšetření. Členové výboru se s materiálem seznámí a projednají jej na příští schůzi.
- b) Kongres Evropské psychiatrické asociace v Praze
prof. Mohr se počátkem prosince zúčastnil zasedání výboru EPA v Bruselu, kde byla jako místo konání EPA kongresu v roce 2026 schválena Praha. V té době bude předsedou výboru PS prof. Kašpárek, výbor bude pracovat v novém složení a bude potřebná součinnost výboru PS i jejich členů.

Žádoucí je rovněž informovat mladé psychiatry o benefitech v EPA, např. atraktivní vzdělávací programy, možnosti mezinárodní spolupráce aj.

c) Rezidenční místa pro psychiatrii

Pro rok 2024 bude pro psychiatrii a dětskou a dorostovou psychiatrii vyčleněno namísto požadovaných 40 míst pouze míst 30. Vyčleněno bude 15 míst pro dětskou psychiatrii a 15 pro dospělou psychiatrii, při neobsazení všech míst dětské psychiatrie bude možné využít místa pro psychiatrii všeobecnou.

11. Noví členové

Mgr. Veronika Mosoriáková – Ústav pro péči o matku a dítě

MUDr. Aleš Brigant – Respimed, s. r. o.

MUDr. Julie Motlová – PN Bohnice

MUDr. Soňa Vavřincová – Espiet clinic, s. r. o.

Zapsali Lenka Knesplová a MUDr. Petr Šilhán.

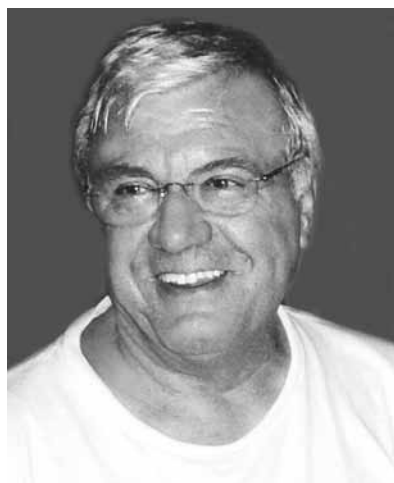
ze společnosti

ODEŠEL JAN SIKORA

Dne 10. dubna 2024 zemřel po těžké nemoci v kruhu rodiny MUDr. et RNDr. Jan Sikora, CSc., emeritní ředitel Psychiatrické léčebny Horní Beřkovic, primář dvou významných pražských psychiatrických ústavů a zakladatel a dlouholetý prezident Společnosti pro biologickou psychiatrii.

Při této příležitosti je vhodné připomenout psychiatrické veřejnosti jeho hlavní zásluhy a některé životní okamžiky. Jan Sikora v roce 1965 dostudoval Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 1971 úspěšně dokončil dálkové studium chemie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Jeho doktorská (RNDr.) disertační práce z roku 1972 pojednávala o metabolismu cyklického adenosinmonofosfátu ve vztahu k psychofarmakům. V letech 1965 až 1969 absolvoval psychoanalytický výcvik v Psychiatrické léčebně Sadská. Psychiatrické atestace I. a II. stupně složil v roce 1968, respektive 1971. V roce 1969 se stal soudním znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Jan Sikora nezanevřel ani na další psychoterapeutické vzdělání a v letech 1975 až 1982 prošel výcvikem ve skupinové psychoterapii. Mezitím se v roce 1977 vyškolil v akupunktuře. Kandidátská disertační práce Jana Sikory z roku 1985 se týkala specifických vazeb antidepresiv v klinických a experimentálních podmínkách. Své renesančně obsáhlé vzdělání Jan Sikora završil v roce 1995 nástavbovou atestací z dětské psychiatrie.

Významné bylo působení Jana Sikory v Psychiatrické léčebně (Kuffnerovo sanatorium) v Horních Beřkovicích v letech 1965 až 1994. Během tohoto období se úspěšně propracoval z pozice sekundárního lékaře přes zastupujícího primáře a řádného primáře až na funkci ředitele.

V následujících sedmi letech pak pracoval jako primář Dětské psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Praha-Motol. Po dvouletém působení v Psychiatrické léčebně v Bohnicích na místě primáře přešel v roce 2003 do soukromé psychiatrické ambulance v Praze, kde setrval doposud.

Jan Sikora byl dlouholetým členem Psychiatrické společnosti ČLS JEP, České neuropsychofarmakologické společnosti a České společnosti pro biochemii a molekulární biologii. Pravidelně zasedal ve zkušebních komisích u psychiatrických atestací a při státní závěrečné zkoušce v oboru neurověd na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V roce 1994 založil Společnost pro biologickou psychiatrii a byl jejím předsedou až do roku 2007, kdy se stal předsedou čestným. Paralelně byl v letech 1988 až 2007 předsedou Sekce biologické psychiatrie Psychiatrické společnosti ČLS JEP. Jan Sikora byl členem redakční rady časopisu World Journal of Biological Psychiatry a byl členem redakční rady časopisu Psychiatrie.